

Contribution of Parental Involvement to Students According to Primary School Teachers' Views ¹

Ekrem Kayacı (School Manager)
Zehra Semahat Erişen İlkokulu- Türkiye
ORCID: 0000-0001-5025-0970
e-mail: ekrem_kayaci@hotmail.com

Mehmet Dede (Assistant Manager)
Cemil Atlas Ortaokulu- Türkiye
ORCID: 0000-0001-9379-8928
e-mail: mehmet2de@gmail.com

Abstract

In this academic study, it has been tried to determine the effect of parent participation on the students according to the opinions of the class teachers. It can be said that the two most important elements in the development of students are teachers and parents. A qualitative research was conducted on the extent to which parents' attitudes towards school and their active participation in the education process contribute to the success of students according to different learning areas. In the research, 53 primary school teachers working in primary schools in the 3rd Education Region in İzmir Bayraklı District took part. The opinions of the participants about the contribution of the parents to education or support on the student were taken. The interviews were conducted face-to-face with the teachers participating in the study. Descriptive analysis technique and content analysis technique were used to analyze the data of the research. After the interviews were completed, the data were cast in accordance with the interview transcript form prepared before each interview. The findings are presented with the descriptive analysis approach. According to the opinions of the primary school teachers, the contribution of parent participation to the students was tried to be determined. As a result of the analysis of the data of teachers' opinions, 10 categories emerged. In the analysis of the answer to the question about the contribution of parent involvement or support to students' academic success, two categories emerged as the theme of academic achievement and increasing academic success and reduction of classroom problems. As a result of the analysis of the data on the contribution of parent participation or support to the socialization of students, two categories emerged as the theme of socialization and the increase in social participation and the decrease in negative behaviors. As a result of the analysis of the data on the contribution of parent involvement or support to the orientation of students, three categories emerged as orientation theme and interest, ability, support and cooperation. As a result of the analysis of the data on the contribution of parent participation or support to the individual development of students, the theme of individual development, physical development, emotional development and cognitive development categories emerged.

Keywords: Primary school, Primary school teacher, Parent involvement, Primary school student

Suggested Citation

Kayacı, E & Dede, M. (2022). The effect of parental involvement on student according to the opinions of class teachers, *E-International Journal of Pedagogogy* (e-ijpa) 2(3), 18-32. TrDoi: <https://trdoi.org/10.27579808/e-ijpa.105>

¹ This study was carried out by produced with the approval and permission of Prof. Dr. Erdal Toprakçı (Ege University) from the same titled thesis that he conducted with the first author.

E-International Journal
of Pedagogogy

Vol: 2, No: 3, pp. 18-32

Research Article

Received: 09/12/2022

Accepted: 18/12/2022

Extended Abstract

Problem: Considering that school-family communication should be realized in a healthy way while giving due importance to family participation studies in primary education, in this research; it was aimed to determine their opinions about the effect of family participation on students according to the teachers in primary schools. Considering that a healthy communication, which should be especially between school and family, is aimed at all levels of primary education, it is thought that the views of primary school teachers on school-family cooperation will shed light on studies and research on family participation and school activities in primary education (Toprakçı & Arslan, 2022). The main purpose of this research is to determine the effect of family involvement on students according to the views of primary school teachers. In order to achieve this main purpose, answers to the following questions were sought in the study:

1. Is parent involvement or support effective on students' academic achievement?
2. Is parent involvement or support effective on students' socialization?
3. Is parent involvement or support effective on student orientation?
4. Is parent involvement or support effective on students' individual development?

Method: In this study, qualitative research model has been used. Data, basically, are collected by methods such as observation, interview and document review in qualitative research. Interview is a data collection technique through verbal communication (Karasar, 2005). In this study, data were collected by interview technique. Purposive sampling method was used in this study. For this reason, the interviews were conducted with 53 primary school teachers working in the Third Education Region in Bayraklı District of İzmir. As a data collection tool, an interview form named "The effect of parent involvement on students, according to the opinions of the primary school teachers" was used. After this stage, using the information obtained, the questions in the interview form were applied to the participants within the scope of the research. Descriptive and content analysis technique was used to analyze the data of the research. After the interviews were completed, the researcher made a breakdown of the data in accordance with the interview transcript form prepared before each interview. The purpose of descriptive analysis is to organize and interpret the findings and present them to the reader in a way they can understand.

Findings: The first of the results of the research is that the contribution of parent participation or support to the academic success of students has effects on course success, regular homework, adjustment and reduction of in-class problems According to Lawson, it is emphasized that parental support improves children's experiential learning and success levels (Toprakçı, 2017). The second result of the research is that its contribution to the socialization of students has the effect of social participation in students and a decrease in negative behaviors in students. If the school and family are in healthy communication, the socialization of the student accelerates (Çeviş, 2002). In addition, school-family cooperation can reduce the workload of schools and negative situations that may occur, by enabling families to play a more effective role in school management and work, and to raise awareness of families by receiving expert support in the education of children and young people (Töremen, Çankaya, Avanoğlu, 2008). The third of the results of the study is that with the participation of the parents, the student is guided in line with his interests and abilities, the student discovers his interests and abilities, the parents and the teacher support the student, and the parents and the teacher guide the child in line with their interests, abilities and needs. Families are happy to be able to do something in common by participating in the education processes of their children and they can be a useful guide (Dönmez & Yıldırım, 2008, p.108). The fourth result of the research is that parent involvement in the physical, emotional and cognitive areas of the student's individual development; desire to participate in in-school sports activities, participation in classroom activities, increase in self-confidence, ensuring a happy childhood, development of empathy skills, desire to be conscious and participatory and increase creativity. As Ergüden et al. (2020) stated in their research, the importance

of family involvement on the child's development, self-esteem and social emotional adjustment is too great to be ignored.

Suggestions: Campaigns emphasizing the importance of school-family cooperation should be organized throughout the country in order to strengthen the solidarity between school and family in the education process; seminars and training programs should be prepared; A general awareness on the subject should be created by using media and communication channels. In order to improve school-parent cooperation, the scope of duty of school-parent associations should be expanded, and they should be allowed to participate in decisions on matters that do not require expertise. It may be suggested to organize meetings to strengthen communication between the school and families. In this way, organizations that are thought to provide rapid feedback in educational practices by increasing school-family solidarity and contribute positively to the quality and quality of education can be included. In the light of the findings and results obtained from this research; Studies can be conducted on new researchers, examining the relationship between the level of influence of parent involvement according to the educational status of the family, according to the different learning areas of the students. In addition, a research can be suggested to researchers on the effect of including parent participation in education programs in the school-based education system, according to the opinions of school administrators.

Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Veli Katılımının Öğrencilere Katkısı²

Ekrem Kayacı (Okul Müdürü)

Zehra Semahat Erişen İlkokulu- Türkiye

ORCID: 0000-0001-5025-0970

e-mail: ekrem_kayaci@hotmail.com

Mehmet Dede (Müdür Yardımcısı)

Cemil Atlas Ortaokulu- Türkiye

ORCID: 0000-0001-9379-8928

e-mail: mehmet2de@gmail.com

Özet

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre veli katılımının öğrencilere katkısı belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin gelişiminde en önemli iki ögenin öğretmen ve veli olduğu söylenebilir. Velilerin okula karşı tutumlarının ve velilerin eğitim sürecine aktif katılımının farklı öğrenme alanlarına göre öğrencilerin başarısına ne ölçüde katkı sağladığı konusunda nitel bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada İzmir Bayraklı İlçesinde 3. Eğitim Bölgesindeki ilkokullarda görev yapan 53 sınıf öğretmeni yer almıştır. Katılımcıların velilerin eğitime katılımı veya desteğinin öğrenci üzerindeki katkısı hakkında görüşleri alınmıştır. Görüşmeler, çalışmaya katılan öğretmenlerle yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verilerinin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği ve içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Görüşmeler tamamlandıktan sonra her bir görüşmenin öncesinde hazırlanmış olan görüşme döküm formuna uygun olarak verilerin dökümü yapılmıştır. Bulgular ise betimsel analiz yaklaşımı ile sunulmuştur. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre veli katılımının öğrencilere katkısı belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen görüşlerine ait verilerin analizi sonucunda 10 kategori ortaya çıkmıştır. Veli katılımı veya desteği öğrencilerin akademik başarısına katkısına dair sorunun cevabının analizinde akademik başarı teması ve artan akademik başarı ve sınıf içi sorunların azalması olarak iki kategori ortaya çıkmıştır. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin sosyalleşmesine katkısına ilişkin verilerin analizi sonucunda sosyalleşme teması ve sosyal katılımın artması ve olumsuz davranışların azalması olarak iki kategori ortaya çıkmıştır. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin yönlendirilmesine katkısına ilişkin verilerin analizi sonucunda yönlendirme teması ve ilgi, yetenek, destekleme ve iş birliği olmak üzere üç kategori ortaya çıkmıştır. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin bireysel gelişimine katkısına ilişkin verilerin analizi sonucunda bireysel gelişim teması, fiziksel gelişim, duygusal gelişim ve bilişsel gelişim kategorileri ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Sınıf öğretmeni, Veli katılımı, Öğrenci

E-Uluslararası
Pedandragoji Dergisi

Cilt: 2, Sayı: 3, ss. 18-32

Araştırma Makalesi

21

Gönderim Tarihi: 09/12/2022
Kabul Tarihi: 18/12/2022

Önerilen Atıf

Kayacı, E ve Dede, M. (2022). Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre veli katılımının öğrencilere katkısı, E-Uluslararası Pedandragoji Dergisi (e-upad), 2(3), 18-32. TrDoi: <https://trdoi.org/10.27579808/e-ijpa.105>

² Bu çalışma, Prof. Dr. Erdal Toprakçı'nın (Ege Üniversitesi) birinci yazarla yürüttüğü aynı başlıklı bitirme tezinden onay ve izin alınarak üretilmiştir.

GİRİŞ

İnsan sahip olduğu birçok yetenek ve ihtiyaç ile dünyaya gelir. İhtiyaçlarının karşılanması ve yeteneklerinin geliştirilmesi için insanlar hayatları boyunca süren bir yetiştirme ve yetiştirilme süreci içine girerler. Bu yetiştirme, yetiştirilme sürecini en geniş manada karşılayan kavram eğitimidir. Eğitim bireydeki gizilgücü, bireyi özeğe alarak bireyin kendisi, toplumu ve tüm dünya/evren için şekillendirmek ve geliştirmek sürecidir. Bu sürecin etkili gerçekleştirilebilmesinin biricik yolu "eğitim" uygulamalarının (amaç, içerik, yöntem, donanım vb.) tümünü bilimle buluşturmasıdır (Toprakçı, 2016, s.133). Etkili ve olumlu insan ilişkilerinin eğitim yolu ile birtakım kötü amaçlı insanların ve örgütlerin amaçlarına ulaşmalarını önlemesi açısından eğitimin niteliğine çok dikkat etmek gerekmektedir. Bu sebeple eğitim yoluyla bireylerin davranışlarının niteliğini olumlu yönde geliştirmek gelecekte sağlıklı bir toplum inşa etmek açısından oldukça önemlidir. Sosyal gereksinimler için bir araya gelen ve ortak bir kültür oluşturan insanların ilişkiler ağı olarak tanımlanan toplumlar; varlıklarını sürdürebilmek için çeşitli toplumsal kurumları oluştururlar. Bu kurumların en temel görevi, insanlar arası ilişkileri düzenleyip, toplumun varlığını devam ettirmesini sağlamaktır. Eğitim kurumlarının diğer kurumlara yön verdiği toplumlarda bireyin yetiştirilme ve geliştirilme süreci bilimin ışığında gerçekleşecektir. En güzel tanımla, geleceğe akan bir toplumun bütün kurum ve kuruluşlarında değişiklik yaparak yön verebileceği tek kurum eğitim ve bilim kurumudur (Toprakçı, 2017, s.54).

Toplumdaki bireylerin yetiştirilmesi ve biçimlendirilmesinde önemli rol oynayan eğitim kurumlarının temel önceliklerinden biri de toplumun ihtiyaç duyduğu bireyleri yetiştirmekle birlikte insanı toplumsal normları ve değerleri bir arada yaşamaya hazırlamaktır. Toplumun refahını ve kalkınmasını sağlamak için; sağlıklı düşünce yapısına sahip, çevresini yapıcı bir şekilde sorgulayan ve sorumluluk sahibi olma gibi birçok olumlu özelliklere sahip kişilerin yetişmesinin temeli ailede atılır. Kişi içinde bulunduğu çevreye uygun davranışlar sergileyebilmesi için gerekli olan toplumun sosyal ve kültürel değerlerinin aktarımı aile ortamında başlar ve aileler çocuklarını yetiştirmenin ve korumanın yanında toplumsallaştırma görevini de üstlenirler. Aile çocuğun doğuştan üyesi olduğu en küçük toplumsal kurumdur (Toprakçı, 2017, s.62; Toprakçı & Arslan, 2022). Aile çocuğun ilk eğitiminin verildiği yerdir. Bu sebeple aile okul öncesi eğitim kurumu olarak kabul edilir.

Bilim alanındaki ilerlemeler, zaman içerisinde ailede verilen eğitimin yetersiz kalmasına neden olmuş ve toplumların sosyal gelişim ihtiyacı neticesinde eğitimden mesul bir müessese olarak okullar ortaya çıkmıştır (Genç, 2005, s.227). Toplumda yaşayan tüm sosyal, kültürel müessese, olgu ve değerler kişinin eğitimini etkiler; ancak kişinin eğitiminden mesul olan ve bu hedefle oluşturulmuş müessese okuldur (Varış, 1991, s.13). Okul, bilginin anlam kazandığı bir mimari yapıdır. Okulun önemi genel manada bilgiye ulaşma ve içselleştirme durumlarını gerçekleştirilmesiyle öne çıkar. Toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan diğer kurumlarda olduğu gibi okulun da örgütsel, yönetsel ve eğitsel hedefleri vardır ve bu hedefleri gerçekleştirmek için kurulmuştur. Çocuk okula başladıktan sonra ailenin bu görevin bir kısmını eğitim kurumları üstlense bile anne baba hiçbir zaman çocuğun eğitiminden kendini bütünüyle soyutlayamaz. Aile bireyleri, çevre ve okul eğitici yönüyle çocuğun kişiliğini belirler. Aile bireylerinin çocuklarına karşı tutum ve davranışları eğitim süreçlerinde çocuğun sosyalleşmesini ve duygusal gelişimi için önemlidir. Ailenin çocuğun duygusal bedensel, sosyal, zihinsel, alanlarda gelişimin sağlamasına ve okuldaki başarısına mühim katkısı bulunmaktadır (Dönmez ve Yıldırım 2008, s.99). Çocukların öğrenme deneyimleri iki temel kurum tarafından güçlü bir şekilde etkilenmektedir: aile ve okul (Toprakçı, 2016, s.235) Çocuğun sosyal çevresindeki konumunu belirleyen davranışları, olaylara yaklaşımı, beklentilere verdiği cevaplar ve kararlarındaki tutarlılık her zaman ailesinden ve okuldan öğrendiği bilgi ve kazandığı deneyimle ilgilidir. Anne babaların önemli görevlerinden biri de çocuklarını eğitime işlevidir. Her anne baba bu işlevi yerine getirmek zorundadır. Çocuk okul yaşamına başladığında aile çocuğun eğitimi konusunda ona yol göstermek onu yönlendirmek okulla devamlı iletişim halinde olmak zorundadır. Eğitim süreçlerinde öğretmen ve aileden beklenen çocukların okulda öğrendikleriyle evde öğrendiklerinin birbirini tamamlayıcı nitelikte olmasıdır. Çocukların okul içinde ve dışında öğrendikleri bilgiler arasında uyumlu

bir bütünlüğün sağlanabilmesi için aile ile okul arasındaki iş birliğini zorunlu hale getirmektedir (Gültekin, 2008, s.155).

Çocukların gelişim dönemlerinde fiziksel ve ruhsal anlamda her yönüyle desteklenmesi çocukların okul ve hayat başarılarını olumlu etkileyecektir. Lawson (2003) aile desteğinin çocuğun başarısını olumlu yönde etkilediğini belirtmektedir. Ailenin desteği, çocukların başarısını ortaya çıkaran değişkenlerdendir. Aileler, aktif olarak çocuklarının eğitim süreçlerinde yanlarında olmalı ve okul ile her daim iletişim halinde olmalıdır (Toprakçı ve Gülmez, 2018). Çocukların okuldaki başarısı ele alındığında başarıya giden yolda tüm özelliklerinin değerlendirilmesi gerekir. Akademik başarı derken bu başarıyı destekleyen anne baba tutumları, öğretmenlerin öğrencilerine olan yaklaşımı ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmeleri, arkadaş çevresi ile yaşantıları çocuğun başarısını belirleyen önemli etkenlerdir. Çocukların yaratılıştan gelen olumlu kişilik özelliklerini ve gelişim sürecinde kazandığı temel becerilerin farkında olabilmek önemlidir. İlgili anne ve babalar bu yetenekleri fark ederek doğru yönlendirmelerde bulunabilir ve çocuklarının sosyal yönden yetişmelerine olumlu katkı sağlayabilirler. Bu anlamda aileler çocuklarının okul içi davranışlarını takip ettiği ve öğretmenle iş birliği yaparak destek olduğu sürece çocuklarının öğrenim sürecinde daha başarılı olmalarını sağlayacaktır. Çelenk (2001), Öğretmenlerin "çocuğu ile yakından ilgilenen anne-babaların okul başarısını olumlu yönde etkileyeceği, öğrencileri yanlış bir yönlendirmeden korumak, okul veli çelişisini önlemek amacıyla anne-babaların okulla birlikte hareket etmeleri" görüşünde oldukları saptanmıştır. Çocuklarının okulda ve hayatta başarı düzeyleri anne babaların eğitim sürecindeki okula ve öğretmenlere gösterdikleri tutum ile doğru orantılı gelişmektedir.

Okuldaki eğitim-öğretim sürecine aile desteğinin ve katılımının sağlanması, okul uygulamalarının ve okul ikliminin iyileştirilmesine, velilerin çocuğun eğitime ilişkin becerilerinin ve okul başarısının artmasını sağlayacaktır (Epstein 1995). Anne-baba katılımı farklı ifadelerle açıklanabilmektedir. Keith ve diğerlerine göre (1998) ebeveyn desteği, (1) çocuk, aile ve okul iletişimi, (2) ebeveynlerin okul faaliyetlerine katılım sağlaması ve (3) ebeveynlerin öğrenme etkinliklerine dahil olması şeklinde açıklanmaktadır, (Akt: Çelik, Ünal ve Yıldırım, 2010, s. 263). Dinç'e göre anne-baba desteği, eğitimin sağlıklı bir şekilde ve süreklilik arz etmesi amacıyla anne-babaların çocuklarının eğitim faaliyetlerine dahil olmaları ve kaliteyi arttıran öğretim programlarına ilişkin bütün faaliyetlerin süreç içerisinde yer almasıdır, (Dinç 2009, s.57). Aile katılımı anne babaların çocukların eğitim öğretim süreçlerine katkıda bulunmaları için düzenlenmiş etkinlikler bütünüdür, (Şahin ve Ünver, 2005, s.1). Anne-baba katılımının farklı alanlarda ele alınması, anne-baba katılımında ailenin birden fazla rolünün olmasından kaynaklanmaktadır. Bu anlamda aileler çocukları ile birlikte ev ortamında devam eden eğitim süreçlerine etkin olarak katılım sağlaması gerekmektedir. Aile katılımı, çocuğun eğitim yaşamında okul öncesinden başlayıp özellikle ilköğretim döneminde her sınıf kademesindeki faaliyetlere dahil olma durumunu ifade etmektedir, (Gül, 2007, s.22). Ailenin okula yaptığı katkı ve destek hakkında yapılan araştırmalar, okul-aile iş birliğinin öğrenci başarısına etkileri üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bilgin' e göre, "Öğretmenlerin okul-veli iletişimini geliştirmede başarılı çalışmalar yaptığı velileri de okul ile aynı amaca yönlendirme konusunda veli eğitimlerinin ve okul veli ilişkilerinin de öğrencilerin okul başarılarının arttırılmasında etkili olduğu" sonucuna varmıştır, (Bilgin, 1990).

İlköğretim kademesi eğitim sisteminin temelidir. Bu eğitim kademesinde çocuklar, kabiliyetleri doğrultusunda üst öğrenime hazırlanırlar, (Şahin ve Ünver, 2005, s.270). İlköğretimde hedef, "topluma ve ülkesinin değerlerine bağlı bireyler yetiştirmektir, (Keskin ve Keskin, 2009, s.81). İlkokullarda amaçlanan davranışlarda öğrenciler yetiştirilirken; çevre ile okulun uyum içerisinde olması beklenmektedir. Çünkü model davranışın gerçekleştirilmesinde okul aile arasındaki uyum ve işbirliği etkilidir. İlköğretimin hedefleri doğrultusunda çevreyi meydana getiren ailelerin okulla sürekli iş birliği yapması beklenmektedir. Okulun hedeflerine ulaşılabilmesi ve çocuklara istendik davranış kazandırılabilmesi için eğitim süreçlerinde aile desteğinin sağlanması gerekmektedir, (Çelenk, 2003, s.29). Çocuğun gelecekteki yaşantılarının olumlu şekilde gelişebilmesi için özellikle ilköğretim kademesinde aile katılım etkinliklerine gerekli önemin verilmesi gerekmektedir, (Genç, 2005,

s.228). Çocukların gelecek yaşamlarında hedeflerine ulaşabilmeleri için okulda başarı sağlamaları beklenmektedir. Bu çerçevede çocukların başarılı olabilmeleri, aile-okul-çevre bütünlüğünün sağlanması ve uyum içerisinde çalışmalara devam etmesine bağlıdır, (Bayrakdar ve Yiğit, 2006, s.32).

İlköğretim kademesi, eğitim süreçlerinin ilk basamağıdır. Çocukların ilk öğrenmelerin gerçekleştiği ilköğretim kademesinde aileler eğitimin en önemli unsurlarından biridir. İlköğretim kademesinde eğitimin bir parçası olan ailelerin okul etkinliklerine katılmalarına gereken önem verilmelidir. Literatürde aile katılım çalışmaları incelendiğinde, Metlilo (2021), ailelerin eğitime katılım düzeylerini ölçtüğü, Özdoğru (2021)' nun ilköğretim kademesinde yaşanan öğretmen veli sorunlarını incelediği, Kınal (1991) ve Genç (2005), araştırmalarında okul veli iş birliğinin incelendiği, Kotaman (2008), Gül (2007), Keçeli- Kaysılı, (2008), Doğan (2021), Ergüden ve arkadaşları (2020) ve Çelenk (2002), yaptıkları araştırmalarda öğrencilerin akademik başarılarında velilerin rolünün incelendiği ve çalışmaların daha çok okul öncesi eğitim seviyesinde olduğu; ilköğretim kademesinde ebeveyn desteğinin öğrenci başarısına yansımaları ve ebeveyn desteğinin önündeki engelleri konu alan araştırmaların yapıldığı; Ülker ve arkadaşları (2019), Kartal (2008) ve Çuhadar (2020) yaptıkları araştırmada ise okul yöneticilerinin görüşlerine göre velilerin okul-aile birliklerine katılımını araştırdıkları ve bu konuda çocukların farklı öğrenme ve gelişim alanlarına ilişkin bütüncül bir bakış açısıyla eğitimde ailenin rolünü ortaya koymaya çalışan çok az araştırmacının yapılmış olduğu görülmektedir, (Şeker, 2009). İlköğretim kademesinde aile katılımının öğrencilerin başarısına, sosyalleşmesine, yönlendirilmesine ve bireysel gelişimine etkisini belirlemeye yönelik yapılan bu araştırmada; ilköğretim kademesinde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre veli katılımının öğrencilerin gelişimlerine katkısı hakkındaki görüşleri saptanmaya çalışılmıştır.

Özellikle bilinçli aile katılımının çocukların tüm öğrenim süreçlerinde etkin katılımı hedeflendiğinden aile ve okul iş birliğine yönelik öğretmen görüşlerinin, ilköğretim kademesinde anne-baba katılımına ve okul faaliyetlerine yönelik yapılacak çalışmalara ve araştırmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin akademik başarısına katkısına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?
2. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin sosyalleşmesine katkısına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?
3. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin yönlendirilmesine katkısına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?
4. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin bireysel gelişimine katkısına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Bu model araştırmalarda bilgiler esas olarak görüşme, gözlem ve belge analizi yapılmak suretiyle bir araya getirilir. Görüşme, sözlü ileti aracılığıyla bilgi toplama tekniklerindendir, "(Karasar, 2005)." Yapılan bu çalışmada bilgiler görüşme tekniği ile elde edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmada, amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu nedenle araştırmada İzmir Bayraklı İlçesi 3. eğitim bölgesinde alt, orta ve üst sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda görev yapan 53 sınıf öğretmeni ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların çoğu 45-54 yaş aralığında (n=25, %47,17), cinsiyet olarak katılımcıların çoğunun kadın (n=46, %86,80), eğitim durumları lisans (n=43, %81,14) düzeyindedir. Ayrıca öğretmenlerin kurumlarındaki çalışma süreleri 1-4 (n=19, %35,84) yıl aralığındadır.

Veri Toplama aracı

Veri toplama aracı olarak "Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre veli katılımının öğrenci üzerindeki etkisi" adlı görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formları literatür taraması yapıldıktan sonra hazırlanmıştır. Görüşme formunun taslağı üniversitede görev yapan iki öğretim üyesinin görüşü alınarak formun güvenilirliği ile geçerliliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Görüşme formuna uzman incelemesi sonunda araştırmacılar tarafından detaylı bilgiye ulaşabilmek amacıyla sonda sorular eklenmiştir.

Bu aşamadan sonra elde edilen bilgilerden yararlanılarak görüşme formunda bulunan sorular araştırma kapsamındaki katılımcılara uygulanmıştır. Araştırma kapsamındaki sorular şunlardır:

1. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin akademik başarısına katkısı nasıldır?
2. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin sosyalleşmesine katkısına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
3. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin yönlendirilmesine katkısına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
4. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin bireysel gelişimine katkısına ilişkin görüşleriniz nelerdir?

Verilerin Analizi

Bu çalışma sonuçlarının çözümlenmesinde betimsel ve içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Görüşmeler bitirildikten sonra görüşme öncesinde hazırlanan forma uygun olarak veriler bir araya getirilmiştir. Yapılan görüşmeler 1'den başlanılarak numaralandırılmıştır. Öğretmenlerin aktardığı düşünceler görüşme soruları ve araştırmanın hedefi çerçevesinde kodlanmıştır.

Temalar araştırma probleminden türetildiğinden başlangıçta betimsel analiz, devamında temalara dahil edilen kategori ve kodlar da görüşmelerden elde edilen ifadelerin içerik analizi yapılmıştır. Her iki analiz türünün işleyişine bir örnek vermek gerekirse: "Veli katılımı veya desteği öğrencilerin akademik başarısına katkısı nasıldır?" sorusundan üretilen "Akademik başarı teması" betimsel analiz tekniği ile oluşturulmuştur. "Veli katılımı ve desteği öğrenci başarısında pozitif yönlü bir katkı sunar. Veli katılımının iyi olduğu öğrenciler diğer öğrencilere göre akademik yönden daha ileridedir." şeklindeki bir öğretmen görüşü "Ders başarısının artışı" kodunun şekillenmesine yol açmıştır. Öte yandan "Ders başarısında artış ve başka ifadelerden biçimlenen "Ödevleri düzenli yapma" kodu ilişkili görülerek "Artan Akademik Başarı" kategorisi içerik analizi tekniği ile üretilmiştir.

Geçerlilik ve Güvenirlilik

Araştırmada iç geçerlilik, görüşme sürelerinin uzun tutulması, uzman incelemesi ve katılımcı geribildirimi alınması ile sağlanmıştır. Araştırmada dış geçerliğini sağlamak içinse, yöntem kısmında araştırmanın çalışma grubu, veri toplama aracı, araştırmanın modeli, ulaşılan verilerin çözümlenmesi gibi konular ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Araştırmanın iç güvenilirliğini sağlamak için, tutarlık incelemesi yapılmıştır. Nitel çalışmalarda araştırmanın delilli kanıtlarla desteklenmesi, dış güvenilirlik ölçüsüdür. Aynı zamanda Yıldırım ve Şimşek'in (2005) belirttiği teyit incelemesi için bu araştırmada verilerin doğrulanması ve kodlamaların başka bir akademisyen tarafından da incelemesi yapılmıştır. Araştırmanın dış güvenilirliğini sağlamak amacıyla, üzerinde çalışılan mevcut durum ve kullanılan yöntem ayrıntılı bir şekilde betimlenmeye çalışılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde; her bir alt probleme göre toplanan verilerin analizden sonra elde edilen bulgular sunulmuştur.

1. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin akademik başarısına katkısı

Görüşme formu bu probleme yanıt verebilecek tarzda hazırlanarak sorulan soru "Sınıf öğretmenlerine göre veli katılımı veya desteği öğrencilerin akademik başarısına katkısı nasıldır?" idi. Katılımcılara yöneltilen sorulara ilişkin temalar Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin akademik başarısına katkısı

Tema	Kategori	Kod	N
Akademik başarı	Artan Akademik Başarı	Derslere katılımın artması	40
		Ders başarısında artış	25
	Sınıf içi sorunların azalması	Ödevleri düzenli yapma	35
		Derste istenmeyen davranışların azalması	23
		Arkadaşlarına yardım etmesi	12

Tablo 1 incelendiğinde Sınıf öğretmenlerine göre veli katılımı veya desteği öğrencilerin akademik başarısına katkısı ilişkin görüşlerinin analizi sonucunda artan akademik başarı ve istenmeyen davranışların azalması olmak üzere 2 tema ve bunların 5 kod ortaya çıkmıştır.

Bu katkılardan artan akademik başarı temasında en çok derslere katılımın artması (n = 40) kodu ile ilgili ifadeler vurgulanmıştır. Sınıf içi sorunların azalması temasında en çok öğrencilerin derslere aktif katılımı nedeniyle karşılaşılan istenmeyen davranışların azalması (n = 23) kodu vurgulanmıştır.

Bu soruya Tablo 1' de belirtildiği üzere öğretmenlerin veli desteğinin artmasıyla birlikte öğrenci başarısı ile davranışlarının olumlu yönde değiştiğini belirtmişlerdir. Bu soruya verilen öğretmen cevaplarından dördü aşağıda verilmiştir:

Veli katılımı ve desteği öğrenci başarısında pozitif yönlü bir katkı sunar. Veli katılımının iyi olduğu öğrenciler diğer öğrencilere göre akademik yönden daha ileridedir. (M44)

Ödev, görev ve sorumluluk bilincinin yerleşmesi açısından veli desteği çok önem arz etmektedir. Veli desteğinin arttıkça öğrencilerin ödevlerini düzenli yaptıklarını gözlemlemekteyim. (M 23)

Okul ortamında ailesinin ilgisi üzerinde olan çocuklar gelişmiş özgüvenleriyle akademik anlamda çok daha başarılı olmakta, derslere katılımları artmakta ve sınıfta arkadaşlarıyla daha uyumlu ve yardımsever olabilmektedirler. (M 19)

Velinin öğrenciye gösterdiği olumlu destek ile öğrencinin ders başarısını arttığı gözlenmektedir. Böylece derslere katılım arttığı için derslerde karşılaşmış olumsuz öğrenci davranışları da azalmakta. (M 50)

Bu alanda yapılan araştırmalara bakıldığında öğretmenlerin görüşleri ile Akbaşı ve Diş (2019), Doğan (2021)' in yaptıkları çalışmalar arasında benzerlik olduğu görülmektedir. Öğrencilerin akademik başarısının veli katılımı ile daha yüksek olacağı konusunda öğretmenler benzer görüşte oldukları söylenebilir. Ancak bu desteğin bilinçli ve işbirlikçi bir yaklaşımla yapıldığında amacına ulaşacağı düşünülmektedir.

2. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin sosyalleşmesine katkısı

Görüşme formu bu probleme yanıt verebilecek tarzda hazırlanarak sorulan soru "Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin sosyalleşmesine katkısına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdirdi? Katılımcılara yöneltilen sorulara ilişkin temalar Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin sosyalleşmesine katkısı

Tema	Kategori	Kod	N
Sosyalleşme	Sosyal katılımın artması	Okul içi etkinliklere katılımın artması	40
		Öğrenci kulüplerine katılım isteği	23
	Olumsuz davranışların azalması	Öğrencilerin okul içi sorunlarının azalması	24
		Öğrenci uyumunun artması	28

Tablo 2 incelendiğinde sınıf öğretmenlerine göre veli katılımı ve desteğinin öğrencilerin sosyalleşmesine ilişkin görüşlerinin analizi sonucunda, sosyal katılımın artması ve olumsuz davranışların azalması olmak üzere 2 kategori ve 4 kod ortaya çıkmıştır. Bu katkılardan sosyal katılımın artması temasında en çok okul içi etkinliklere katılımın artması (n = 40) kodu ile vurgulanmıştır. Olumsuz davranışların azalması temasında en çok öğretmen öğrenci uyumunun artması (n = 28) kodu vurgulanmıştır.

Tablo 2' de belirtildiği üzere öğretmenlerin tamamına yakını veli katılımının öğrencilerin sosyalleşmesini olumlu etkilediğini belirtmiştir. Bu soruya verilen öğretmen cevaplarının birkaçı aşağıda verilmiştir:

Sosyalleşme hayat boyu devam eden bir öğrenme sürecidir. O yüzden aile bu konuda önemli bir faktördür. Çocukluk evresi sosyalleşme sürecinin en önemli aşamalarındandır. Öğrencinin isteği doğrultusunda olumlu aktivitelere katılarak destek olması sosyalleşmeyi olumlu etkiler. (M6)

Ailesinin desteklemesi ve katılımı ile çocuklar sosyal anlamda daha aktif olmaktadır. (M42)

Veli desteği olan öğrencilerin okullarda yapılan çeşitli etkinliklere katılımda daha istekli olduklarını görmekteyim. (M27)

Bilinçli ve ılımlı velinin çocuklar arkadaşlarıyla uyum içinde olabiliyorlar. Oyunlar oynarken daha saygılı olup kurallara uyuyorlar. Bunun sonucunda okul içi karşılaşılan sorunların azaldığını düşünüyorum. (M 13)

Veli desteği olan öğrencilerin daha sosyal ve sınıf ortamındaki etkinliklere daha katılımcı olduklarını ve uyumlu olduklarını düşünüyorum. (M22)

Öğrencilerin sosyalleşmesinde okul kadar anne-baba tutumları da etkilidir. Anne-babalar çocuklarının sosyalleşmesindeki rolü ile ilgili olarak okul ile ne kadar uyum içinde olursa, öğrencilerinde başarıları, okul ve sınıf içi uyumu ve etkinliklere katılım isteği de o oranda artacaktır. Veli katılımı, okulun ve eğitimin önemli olduğu mesajını vererek çocuğun okula istekli bir biçimde devam etmesine, benlik saygısının yükselmesine ve okula yönelik olumlu tutum geliştirmesini sağlayacaktır.

3. Sınıf öğretmenlerine göre veli katılımı veya desteği öğrencilerin yönlendirilmesi üzerinde katkısı:

Görüşme formu bu probleme yanıt verebilecek tarzda hazırlanarak sorulan soru "Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin yönlendirilmesine katkısına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?" idi. Katılımcılara yöneltilen sorulara ilişkin temalar Tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3. Veli katılımı veya desteği öğrencilerin yönlendirilmesi üzerinde katkısı

Tema	Kategori	Kod	N
Yönlendirme	İlgi ve Yetenek	İlgi ve yetenek doğrultusunda yönlendirme	40
		Öğrencinin ilgi ve yeteneklerini keşfetme	23
	Destekleme	Velinin öğrenciyi desteklemesi	33
		Öğretmenin öğrenciyi desteklemesi	12
	İş birliği	Velinin çocuğun ilgi, yetenek ve ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirmesi	28
		Öğretmenin öğrenciyi öğrencini ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirmesi	24

Tablo 3 incelendiğinde Sınıf öğretmenlerine göre veli katılımı veya öğrencilerin yönlendirilmesine olan katkısı incelendiğinde, ilgi ve yetenek, destekleme ve iş birliği olmak üzere 3 kategori ve 6 kod ortaya çıkmıştır. Bu katkılardan ilgi ve yetenek temasında en çok ilgi ve yetenek doğrultusunda yönlendirme (n = 40) kodu ile vurgulanmıştır. Destekleme temasında en çok velinin öğrenciyi desteklemesi (n = 33) kodu vurgulanmıştır. İş birliği temasında Velinin çocuğun isteği doğrultusunda yönlendirmesi (n=28) vurgulanmıştır. Bu soruya verilen öğretmen cevaplarının birkaçı aşağıda verilmiştir:

Her çocuğun ilgi ve yeteneği farklı olabilir. Çocuklar ilgi ve yeteneklerine uygun bir şekilde yönlendirilirse yeteneklerini geliştirebileceklerini düşünüyorum. Veli desteğinin de bu konuda çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ancak veliden en az destek aldığımız alan bu konudur. (M1)

Çocuğunun ilgi ve yetenekli olduğu alanı istemeyen veya beğenmeyen aile bunu değiştirmek için çocuğu başka alanlara yönlendirebilir. Veli öğretmen ile iş birliği yaparak öğrencinin yetenekli olduğu alanın keşfedilmesini ve yetenekli alanda desteklenmesini sağlar ise başarısını artırır. (M21)

Veli, öğretmen ve öğrencinin birlikte karar vermesi ve öğrencinin bu şekilde yönlendirilmesi ve deteklenmesi öğrenciye büyük katkı sağlayacaktır. (M 42)

Veli katılım ve desteği öğrencinin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirme yapılmasına olumlu katkı sağlayacaktır. (M 49)

Anne ve babalar çocuklarını en yakından tanıyan kişilerdir. Çocuklarıyla ilgili bilgileri ve yeteneklerini öğretmenle paylaşırsa, öğretmenlerde öğrencilerini daha iyi tanır ve yönlendirir. (M 50)

Veli katılımı ve desteği öğrencilerin yönlendirilmesinde öğretmenin etkisi kadar olumlu etkiler sağlamaktadır. Çocuğunu bilişsel, sosyal, akademik anlamda tanıyan, yeterliliklerini bilen ve takip eden bilinçli ebeveynlerin öğrencinin yönlendirmesinde katılımı ve desteği çok önemlidir. (M 22)

Öğretmen görüşleri incelendiğinde, velilerin çocuklarına desteğinin farklı öğrenme alanlarında ve öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmelerinde etkili olduğunu ve bu yönelimin aile ve okul iş birliği içerisinde yapılırsa daha etkili olacağını belirtmişlerdir. Çocukların asıl önemli olanın çocukların içindeki cevheri ortaya çıkarmak olduğu ve bunun da ortaya çıkarılması için çocukların ilkökul çağında sanatsal etkinliklere ailenin yönlendirmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

4. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin bireysel gelişimine katkısı

Görüşme formu bu probleme yanıt verebilecek tarzda hazırlanarak sorulan soru "Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin bireysel gelişimine katkısına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?" idi. Katılımcılara yöneltilen sorulara ilişkin temalar Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 4. Veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin bireysel gelişimine katkısı

Tema	Kategori	Kod	N
Bireysel gelişim	Fiziksel gelişim	Okul içi sportif faaliyetlere katılım isteği	40
		Sınıf içi etkinliklere katılım	23
	Duygusal gelişim	Özgüvenin yükselmesi	33
		Mutlu çocukluk geçirmesini sağlama	12
		Empati yeteneğinin gelişmesi	10
	Bilişsel gelişim	Bilinçli ve katılımcı olma isteğinin artması	28
		Yaratıcılığın artması	16

Tablo 4 incelendiğinde sınıf öğretmenlerine göre veli katılımı ve desteğinin öğrencilerin bireysel gelişimine katkısına ilişkin görüşlerinin analizi sonucunda, fiziksel gelişim, duygusal gelişim ve bilişsel gelişim olmak üzere 3 kategori ve 7 kod ortaya çıkmıştır. Bu katılardan fiziksel gelişim temasında en çok okul içi sportif faaliyetlere katılım isteği (n = 40) kodu ile vurgulanmıştır. Duygusal gelişim temasında en çok özgüvenin yükselmesi (n = 33) kodu vurgulanmıştır. Bilişsel gelişim temasında bilinçli ve katılımcı olma isteğinin artması (n=28) vurgulanmıştır.

Tablo 4'te belirtildiği üzere öğretmenlerin tamamına yakını veli katılımının öğrencilerin yönlendirilmesi üzerinde etkili olduğunu belirtmiştir. Bu soruya verilen öğretmen cevaplarının birkaçı aşağıda verilmiştir:

Veli katılımı çocukların duygusal gelişimini etkiler. Kendisiyle ilgilenen öğrenciler kendine daha çok güvenen daha bilinçli öğrenciler oluyor. (M13)

Duygusal gelişim doğrudan aile ile ilgilidir. Çocukların duygusal gelişimini destekleyen davranışların kendine güvenen barışık uyumlu yaratıcı bağımsız olma gibi olumlu özelliklere sahip olmalarında kesinlikle aile desteği çok önemlidir. (M8)

Ailesinde gördüğü değer, ilgi öğrencinin daha mutlu olmasını sağlayacaktır. Mutlu çocuk sevmeyi ve empati kurmayı öğrenir. (M 10)

Desteklendiğini hisseden öğrenci daha mutlu olup, derslere aktif katılmakta, arkadaşlarına da yardım etmekte çekinmemekte, özgüvenli olmaktadır. (M 21)

Veli desteği alan öğrenciler daha mutlu ve daha katılımcı tavırlar sergilemektedir. Bu tarz öğrencilerin okul içi faaliyetlere daha istekli katılmaktadırlar. (M40)

Öğrenciyi olumlu yönde etkiliyor. Öz güvenli, mutlu ve başarılı olmalarında katkı sağlıyor. (M48)

Veli katılımı ve desteği, bence öğrencilerin duygusal gelişimi ve sağlıklı bir ruh yapısına sahip olması için olmaz olmazdır. Desteğin olduğu öğrenciler hem özgüvenli hem katılımcı ve başarılı hem de duygusal açıdan doyurulmuş öğrencilerdir. (M49)

Her anne-baba ve öğretmen çocuğa sosyal uyum, ahlaki ve moral değerlerini kazandırmaya çalışır. Hedef; iyi yetişmiş sağlıklı bireyler ve kendini iyi ifade edebilen bir nesil yetiştirmektir. Okul aile bu amaçları gerçekleştirebilmek için uyumlu bir şekilde iş birliği yapması gerektiği ön plana çıkmaktadır. Çocukların kendileri ile ilgili olumlu duygular geliştirmelerini sağlamaktadır. Anne ve babaların çocukları ile iletişimde olumlu bir dil kullanması onların olumlu düşünce, duygu ve davranışlar geliştirmesini sağlayacak ve gelişim sürecinde çocuklar daha başarılı olacaklar.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın sonuçlarından ilki veli katılımı veya desteğinin öğrencilerin akademik başarısına katkısının ders başarısı, ödevlerin düzenli yapılması, uyum ve sınıf içi sorunların azalması etkilerini doğurduğu şeklindedir. Mevcut araştırmadan elde edilen bu sonuç geçmiş araştırma bulgularıyla tutarlılık göstermektedir. Veli desteğinin sağlandığı ailelerin çocuklarının diğer çocuklara kıyasla akademik ve sosyal açılardan daha başarılı olmaktadır, [Dam, \(2008\)](#), [Doğan \(2021\)](#), [Akbaşlı ve Diş \(2019\)](#), [Arslanargun \(2007\)](#), [Yıldırım ve Dönmez \(2008\)](#). Lawson'a göre ebeveyn desteğinin, çocukların deneyimsel öğrenmelerini ve başarı seviyelerini geliştirdiği vurgulanmaktadır, [\(Toprakçı ve Gülmez, 2018\)](#).

Araştırmanın sonuçlarından ikincisi, öğrencilerin sosyalleşmesine katkısının öğrencilerde sosyal katılım ve öğrencilerde olumsuz davranışların azalması etkisini doğurduğu şeklindedir. Aile katılımı, sağladığı faydalar açısından, eğitimin vazgeçilmez bir parçasıdır. Öğrencinin hem bireysel gelişiminde hem de sosyalleşmesinde önemli bir yere sahiptir, [\(Ömeroğlu ve Yaşar, 2005\)](#). Okulda ve ailede verilen eğitim birbirini destekleyici şekilde olmalıdır. Eğer olmazsa öğrencinin sosyalleşmesi gecikir. Okul ile aile sağlıklı iletişim içinde olursa öğrencinin sosyalleşmesi hızlanır, [\(Çeviş, 2002\)](#). Ayrıca okul-aile işbirliği, ailelerin okul yönetiminde ve çalışmalarında daha etkili rol oynamaları, çocuk ve gençlerin eğitiminde ailelerin uzman desteği olarak bilinçlenmelerini sağlayarak, okulların iş yükünü ve oluşabilecek olumsuz durumları azaltabilmektedir [\(Töremen, Çankaya, Avanoğlu, 2008\)](#). Aile desteği çocukların eğitim hayatlarını olumlu yönde etkilemesi ve derslerinde yüksek not almaları sağlamasının yanında çocukların davranışlarını ve sosyal ilişkilerinin de gelişmesine katkı sağlayacaktır, ["\(Sanders, 1998\)."](#)

Araştırmanın sonuçlarından üçüncüsü veli katılımı ile öğrencinin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmesi, öğrencinin ilgi ve yeteneklerini keşfetmesi, velinin ve öğretmenin öğrenciyi desteklemesi, velinin ve öğretmenin çocuğun ilgi, yetenek ve ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirmesi etkisini doğurduğu şeklindedir. Aileler çocukların eğitim süreçlerine katılarak ortak bir şeyler gerçekleştirebilmenin mutluluğunu yaşamakta ve yararlı bir yönlendirici olabilmektedirler, [\(Dönmez ve Yıldırım, 2008, s.108\)](#). [Harrison \(2003: 39\)](#)' a göre, eğitim bir bütünselliştir; anne-baba, toplum, okul, öğretmen ve akranlar bu bütünün parçalarıdır ve hepsi birer eğitmendir. Bu doğrultuda bilgiyi keşfetme; kaynağını, anlamını ve yararlılığını soruşturma ve bilgiyi kullanıp ondan bir şey

yaratma şansı verilen çocuk, ileride daha rahat hareket etme şansına sahip olacaktır, bulgusu ile paralellik gözlenmektedir.

Araştırmanın dördüncü sonucu, veli katılımının öğrencinin bireysel gelişiminin fiziksel, duygusal ve bilişsel alanlarında; okul içi sportif faaliyetlere katılım isteği, sınıf içi etkinliklere katılım, özgüvenin yükselmesi, mutlu çocukluk geçirmesini sağlama, empati yeteneğinin gelişmesi, bilinçli ve katılımcı olma isteği ile yaratıcılığın artması etkilerini doğurduğu şeklindedir. Akbaşlı ve Diş (2019), Arslanargun (2007)' da yapmış oldukları çalışmalarla bu verileri desteklemektedir. Ergüden ve arkadaşlarının (2020), araştırmalarında belirttikleri gibi aile katılımının çocuğun gelişimi, benlik saygısı ve sosyal duygusal uyumu üzerindeki önemi de göz ardı edilemeyecek derecede büyüktür.

Yapılan araştırmanın sonucunda uygulayıcılara önerilebilir;

- Veli katılımının çocukların akademik başarı, yönlendirme ve bireysel gelişimi üzerinde olumlu etkileri olduğu göz önüne alındığında; eğitim sisteminde öncelikle üzerinde durulması gereken, ebeveynlerin eğitim-öğretim süreçlerine katılımı ile ilgili olarak hem öğretmenlerin hem de anne-babaların bilinçlendirilmeleri sağlanmalıdır. Velilere eğitimin aile- okul işbirliği ile yürütülmesi gereken bir süreç olduğu; velilerin de bu süreçte sorumluluklarını yerine getirmeleri gerektiği ifade edilmeli ve kaliteli bir eğitimin ancak velilerin desteği ile gerçekleşebileceği bilinci kazandırılmalıdır.
- Eğitim öğretim sürecinde okul ve aile arasındaki dayanışmayı güçlendirmek için ülke genelinde veli-okul iş birliğinin önemini anlatan kampanyalar düzenlenmeli; seminerler ve eğitim programları hazırlanmalı, basın-yayın organları ve kitle iletişim araçları kullanılarak konu hakkında genel bir farkındalık oluşturulmalıdır. Aile-okul iş birliğini güçlendirmek amacıyla okul-aile birliklerinin çalışma alanları geliştirilmeli, uzmanlık gerektirmeyen hususlarda kararlara dahil olmaları sağlanmalıdır. Okul ile aileler arasında iletişimi güçlendirecek toplantılar düzenlenmesi önerilebilir. Bu şekilde okul aile dayanışmasını artırarak eğitim-öğretim uygulamalarında hızlı dönütler almayı sağlayacağı ve eğitimin kalitesini ve niteliğine olumlu katkılar getireceği düşünülen organizasyonlara yer verilebilir. Okulların aile-okul işbirliğini güçlendirecek politikalarının ve hedeflerinin olması önerilebilir.

Yapılan bu araştırmanın sonucunda araştırmacılara şunlar önerilebilir;

- Bu çalışmada velililerin okula katılımının öğrenciler üzerindeki etkisi öğretmenlerin bakışlarına göre anlaşılmaya çalışılmıştır. Yönetici, veli ve öğrenci görüşlerine de yer verilebilir.
- Bu çalışmada velililerin okula katılımının öğrenciler üzerindeki etkisi öğretmenlerin bakışlarına göre anlaşılmaya çalışılmıştır. Velilerin okula desteğini ve katılımını etkileyen faktörler ile ailelerin sosyal ve ekonomik durumları, eğitim düzeyleri ve yaş aralıkları gibi değişkenlerin ilişkileri çalışılabilir.
- Araştırmanın sonucunda ortaya çıkan veli katılımının öğrencinin akademik başarı, sosyalleşme, yönlendirme ve bireysel gelişim üzerindeki etkileri nicel araştırmalarla da incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Akbaşlı S., Diş O. (2019). Öğretmen görüşlerine göre okul-aile iş birliğinin okul ortamına yararları. *Electronic Turkish Studies*, 14(7), 3597-3613
- Aslanargun, E. (2007). Okul- aile iş birliği ve öğrenci başarısı üzerine bir tarama çalışma. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (18), 119-135
- Bayraktar, M. ve Yiğit, B. (2006). *Okul-çevre ilişkileri* (1.bs.). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Bilgin, M. (1990). *Ankara merkez ilçelerindeki ortaokullarda okul ve ailenin iş birliğine sorunları*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Çelenk, S. (2001-2003). Okul dışı faktörlerin okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri. *İlköğretim Online*, 1(2), s.29-40-47
- Çelik, M., Ünal, A. ve Yıldırım, A. (2010). İlköğretim okulu müdür ve öğretmenlerinin velilere ilişkin algılarının analizi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23/2010, (s. 261-272).
- Çeviş, M. (2002). Denizli Merkez İlköğretim Okullarındaki Okul-Aile İşbirliğinin Yönetici, Öğretmen ve Veli Tarafından İdeal ve Pratik Düzeye Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Çuhadar, A. İ. (2020). Türkiye’de Ulusal Mevzuata Göre Velilerin Okul Yönetimine Katılımı. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 374-404
- Dam, H. (2008). Öğrencinin okul başarısında aile faktörü. *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7, (14). 75-99
- Dinç, B. (2009). Eğitime ailenin katılımı. E. A. Küçük yılmaz, (Ed.). *Okul, aile ve çevre iş birliği* içinde (s. 55-74). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Doğan, M. F. (2021). İlkokul 1. sınıfta aile katılımı: sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 6 (1), 217-229.
- Dönmez, M. C. Y. & Dönmez, B. (2008). Okul- aile iş birliğine ilişkin bir araştırma (İstiklal İlköğretim Okulu Örneği). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 99-108
- E. Nihal (Ahioglu) LINDBERG. *Kastamonu Üniversitesi EducationalSciences: Theory&Practice* • 14(4) • 1339-1361
- Epstein, J.L. (1995). School/family/communitypartnerships: Caringforthechildrenwe share. Ph, Delta Kappan,76(9)
- Ergüden, N., Doğan, A., & Hastaoğlu, Z. Ş. (2020). Aile katılımının okul öncesi dönem çocuklarının benlik saygısı ve sosyal duygusal uyumu üzerindeki etkileri. *Nesne*, 8(17), 297-309.
- Genç, S. Z. (2005). İlköğretim I. kademedeki okula-aile iş birliği ile ilgili öğretmen ve veli görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 227-243.
- Gökçe, E. (2000). İlköğretimde okul aile iş birliğinin geliştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (7), 204-209.
- Gültekin, M. (2008). *Okul Aile ve Çevre İş Birliği*. A. Hakan (Ed.). *Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanındaki Gelişmeler içinde* (ss.153-179). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Gül, G. (2007). Okuryazarlık sürecinde aile katılımının rolü. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 8 (01), 17-32.
- Harrison, Steven (2003). *Mutlu Çocuk*. (Çeviren, Murat Sağlam) 1.Basım, Dharma Yayınları. İstanbul 2003.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (15.Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kartal, S. (2008). İlk ve Ortaöğretim kurumlarında velinin okul yönetimine katılımı. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 23-30
- Keçeli- Kaysılı, B.(2008). *Akademik başarının artırılmasında aile katılımı*. Ankara Üniversitesi. *Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*. 9 (1), 69-8.3
- Keskin, C. S. Keskin Y. (2009). Cumhuriyet dönemi ilköğretim 1. Kademe) Sosyal Bilgiler ve onun kapsamına giren ders programlarında bir değer olarak “Barış”ın yeri. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 7 (17), 69-92.
- Kıncal, R. (1991). Okul-Veli İş birliği Gerekliliklerinin Gerçekleştirme Düzeyleri. (Yayınlanmamış Doktora Tezi) Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Kotaman H. (2008). Türk ailelerin çocuklarının eğitim öğretimlerine katılım düzeyleri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (01), 135-149.
- Metlilo, E. & Yıldırım, B. (2021). Öğretmen ve Veli Görüşlerine Göre Ailelerin Eğitime Katılımı. *İZÜ Eğitim Dergisi*, 3 (5) , 40-58
- Ömeroğlu, E. ve Yaşar, M. (2005). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Ailenin Eğitime Katılımı. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 62.
- Özdoğru, M. (2021). İlkokullarda öğretmen-veli ilişkisinde yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Temel Eğitim Çalışmaları Dergisi*, 2 (1), 68-76

- Peet, A., Prakke, P. & Wolf, K. (2007). Challenging parents, teacher occupational stress and health in dutch primary schools. *International Journal About Parents In Education*, 1 (0), 36-44.
- Sanders, M. G. (1998). The Effects of School, Family And Community Support on The Academic Achievement of African American Adolescents. *Urban Education*, 33, 385-409
- Şahin, T. F. ve Ünver, N. (2005). Okul öncesi eğitim programlarına aile katılımı. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 13 (1), 23-30.
- Şeker, M. (2009). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Performans Görevlerindeki Başarıları ile Ailelerin Eğitim-Öğretim Çalışmalarına Katılım Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Toprakçı, E. (2016). Eğitim bilim Pedandragoji. Ankara: Ütopya Yayınevi
- Toprakçı, E. (2017). Sınıf Yönetimi, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Toprakçı, E. ve Gülmez, D. (2018). Velilerin penceresinden öğrencilerin eğitim hayatı (Anılar bağlamında nitel bir analiz). *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research in Education*, 6(1), 253-275.
- Toprakçı, E. ve Arslan, F. (2022). Okul yöneticilerinin görüşlerine göre dezavantajlı bölgelerdeki okul-aile birliklerinin işlevselliğini etkileyen faktörler. *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi (ULED)*, 6(1), 60-73. TrDoi: <https://trdoi.org/10.26023458/uled.1099736>
- Töremen, F., Çankaya, İ., & Avanoğlu, Y. (2008). Okul Anneliği: Okul Güvenliğine Yönelik Bir Model Önerisi. *Dicle University Journal of Ziya Gokalp Education Faculty*, 11:56-69
- Ülker, M., Terzioğlu Barış, E. , Şahin, M. & Özbaysar, M. (2019). Okul ve Aile İş Birliğinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Education Sciences*, 14 (4), 124-131.
- Varış, F., (1991). Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayını, 1991.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldırım C. M., Dönmez B. (2008). Okul-aile iş birliğine ilişkin bir araştırma (İstikla İlköğretim Okulu Örneği). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. C.7 S.23. 98-115